

[Ellemann-Jensen]

ster, dels har stor betydning for finansieringen af dansk erhvervsliv, og det er derfor vigtigt, at vi får en åben debat med regeringen om disse forhold, inden den binder sig til løsningsmodeller af stor rækkevidde og måske også ringe overskuelighed.

Så er der spørgsmålet om, efter hvilke regler pensionskasser kan anbringe midler i den enkelte erhvervsvirksomhed. Disse ting havde vi jo en debat om i folketinget i foråret, da industriministeren fik vedtaget sit lovforslag om pensionskassers og forsikringsselskabers anbringelse af midler i erhvervslivet, og der var dengang enighed om, at der skulle gælde visse regler for, hvor meget den enkelte pensionskasse enten alene eller i samarbejde med andre måtte anbringe i en enkelt virksomhed.

Men sommerens og efterårets debat har jo afsløret, at der inden for regeringen synes at være tvivl om, hvad man egentlig vil på dette punkt, og derfor vil det også være rimeligt at inddrage denne problemkreds i debatten om pensionskassernes deltagelse i erhvervslivets finansiering.

Endelig er der så det længere perspektiv. Hvordan vil det påvirke ejerforhold og ledelsesgrundlag i dansk erhvervsliv, at pensionsopsparingen tilsyneladende skal spille en stadig større rolle som ejer af dansk erhvervsliv? Ligger der i denne udvikling en snigende fondssocialisme, som det har været kaldt i debatten? Risikerer vi at svække grundlaget for effektive og markedsbestemte beslutninger i fremtidens virksomheder, og hvordan kan vi sikre os imod sådanne udviklinger? Hvordan kan vi sikre os, at pensionsopsparingen kommer til at spille en positiv rolle i finansieringen af fremtidens produktion?

Det er disse spørgsmål – som har vital interesse for bevarelsen af det danske velstandssamfund – forespørgerne har ønsket at høre industriministerens og regeringens svar på i den helt aktuelle sammenhæng, som jo er regeringens planer vedrørende anvendelsen af pensionsopsparingen.

Besvarelse

Industriministeren (Erling Jensen):

Temaet for denne forespørgselsdebat har for en væsentlig del sin rod i dybtgående ændringer i væsentlige økonomiske samfundsrelationer. Det drejer sig om udvik-

lingstendenser, der både har international karakter, og som unægtelig også gør sig gældende her i Danmark.

I den givne sammenhæng vil jeg gerne særlig pege på tre aspekter.

For det første det forhold, at efterhånden sker en meget væsentlig og en voksende andel af opsparingen i de vestlige lande, og herunder i Danmark, som institutionel opsparing i lønmodtagerregie og til pensionsformål og anden form for betryggelse af alderdommen. Derfor er vi her i landet som i andre lande vidne til, at pensionskasser, forsikringsselskaber og pengeinstitutter efterhånden formidler en endog meget betydelig del af samfundets samlede opsparing.

Det andet forhold er det meget høje renteniveau, der nu har bestået i nogle år og i den seneste tid særlig markant. Det gælder her som i store dele af den vestlige verden, og selv om vi kan håbe på, at renteniveauet ikke vil holde sig på dette niveau i alt for mange år, må vi nok regne med, at man inden for en ganske lang økonomisk horisont kommer til at leve med et internationalt renteniveau, der væsentligt overstiger, hvad man har kendt i tidligere epoker.

Om baggrunden for det høje renteniveau skal jeg her blot pege på, at det selvsagt hænger sammen med den økonomiske politik, der føres i de økonomisk dominerende lande, først og fremmest i USA, hvis rentepolitik influerer på det renteniveau, der må gælde i den omliggende vestlige verden.

Danmark kan på grund af sin valutastilling ikke føre en selvstændig rentepolitik, men må indstille sig på et renteniveau, som i det mindste må ligge på linje med det internationale niveau som en helt nødvendig forudsætning for, at vi kan finansiere det betydelige underskud på betalingsbalancen, som vi må regne med nogle år endnu.

Det tredje forhold, jeg skal pege på, er det lavere, stadig faldende investeringsniveau, som gør sig gældende i flere vestlige lande. Det gælder mærkbart i Danmark med risiko for vor internationale konkurrenceevne på længere sigt.

Denne udvikling har herhjemme tilvejebragt en situation på kapitalmarkedet, som regeringen har fundet det rimeligt at tage op til overvejelse med henblik på bedst muligt at reducere skadevirkningerne på produkti-